

Különfélék.

A mimikryről. A K. M. Természettudományi Társulat állattani szakosztályának febr. 7-iki ülésén A. Aigner Lajos a mimikryről tartott előadást, melyben a mimikry lényegét röviden ismertette, annak egyes jelenségeit kritikailag vizsgálta. Számos példával illusztrálja, hogy kivált a lepkék nem ellenségeik, hanem az időjárás kedvezőtlen volta elől rejtőznek; egyben rámutatva arra is, hogy sem az ember, sem pedig a madarak vagy csúszómászók és rabló rovarok a lepkékben nevezetes kárt nem tesznek, ellenben az utóbbiak a hernyókban tetemes pusztításokat visznek véghez. Megczáfolni igyekszik továbbá a mimikrynek azt a tételét, mely szerint egyik lepke a másikat alakban és színben a „védelem“ szempontjából utánozza. Az előadás abban concludál, hogy a rovarok vagy egyéb állatoknak egymáshoz vagy élettelen tárgyhoz való hasonlatosságát a természettudomány mindenkor rendkívül érdekes jelenségnek fogja tekinteni, de a mimikry-elmélet fölött előbb-utóbb papírerendre tér.

Legyek monographija. Mostanában, midőn a legyeket mindenféle betegségek közvetítőiként vádolják, időszerű az összeállítása mindannak, a mi az amerikai fajokról ismeretes. Ez Howard L. O.-nak köszönhető. Érdekes tartalmából felemlítendő Gray megfigyelése, mely szerint csupán a hímek keresik fel az alkoholt s attól lerészegednek. Bessels polaris expedíciója alatt a 72° alatt számtalan milliónyi legyet látott, melyek a szitakötők és különféle madarak, — álczáiban pedig a vizibogarak, halak és szitakötők lárvái nagyban lakmároztak. A legyek ellen szerző a házban a légyhálót, rovarport stb. ajánl, szűrése ellen Glycerint vagy indigót, az álczák megsemmisítésére pedig a pocsoljákban halak bebocsátását vagy nyers petroleum beleöntését. Ez utóbbit Portschinsky orosz tudós is ajánlotta a Tabanidák ellen, melyek tudvalevőleg erősen szúrnak, mint p. o. a mi lódarazsunk is, s azonkívül a „Szibériai pestis“ terjesztőinek is tartják. Minthogy vérszopó nöstényeiknek gyakran van szüksége vizre s e czélból a pocsoljákat keresik fel, ezeket mérgezte meg Portschinsky nyers petroleummal, még pedig jó sikerrel. Nálunk is alkalmazható lenne.

Téli lepkék. Brádról 1902. február 8-án a következő értesítést veszszük: „Tegnap éjjel még jó fagy volt. Ma déli szél fú, az idő langyos és alig lettek a gyárudvarban az ívlámpák felgyújtva, máris tömegesen jöttek a mutatóba küldött lepkék, ámbár meglepően esett az eső.“ A beküldött lepkék közt volt néhány kitelelt *Scopelosoma satellitia* L. és *Orrhodia vaccinii* ab. *spadicea* Hb. és egy *Hibernia leucophalaria* Schiff., mely kopott voltával szintén a kitelelés színét viselte, habár különban csak márczius elején. Kivételesen február közepén szokott megjelenni. Ez a példány tehát

mindenesetre megelőzte fajtársait s az idei rendkívül enyhe télen már januáriusban vagy talán még előbb kelt ki. Mindenesetre érdekes jelenség.

Egy vidéki lepkész. Tóth Viktor született Bágyonban 1844. decz. 24-én. Iskoláit Galicziában kezdte, de már 12 éves korában katonai-intézetbe került Nagyszébenbe és Kassára s utóbb a mérnökkari iskolába Szt.-Pöltenbe. 1866-ban hadnagy lett a II. mérnökkari ezredben és már 28 éves korában századosi rangot viselt. Négy évvel utóbb azonban ott hagyta a katonai pályát s az osztrák-magyar államvasútnál felügyelői állást foglalt el. Szaktanulmányain kívül főleg photographiával foglalkozott, s ezen teren új felfedezéseket is tett, melyek elismerésül a becsi amateur-club ezüst éremmel, az 1890-ki budapesti amateur-kiállítás pedig 30 arannyal tüntette ki. Utóbb inkább rajzolással és természeti tárgyak gyűjtésével foglalkozott, kivált mióta (1888.) gyöngélkedése miatt nyugalomba vonult, a midőn Szilágy-Csehen, majd Berkesen és Nagy-Somkúton tartózkodott. Úgyszólván minden idejét a szabad természet ölében töltötte, a hol minden legkisebb lény lekötötte figyelmét. Különös szorgalommal gyűjtötte a lepkéket, csigákat és virágokat, mely utóbbiakat gyönyörű rajzaihoz használta fel mintául. Meghalt Nagy-Somkúton, 1898. aug. 16-án. Néhány évvel ezelőtt alkalmam volt hátrahagyott mesteri fényképeit, szép rajzait s elég terjedelmes lepkegyűjteményét látni, az utóbbit nem a legjobb karban, teljes rendtelenségben, papírkéreg dobozokban, melyekben a tőzseg vagy parafa helyét kifeszített papír helyettesítette, minek folytán a lepkék össze-vissza dőltek. Ezeket különben, mint értesültem, nagy táradtsággal üveglemezek segítségével feszítette ki s egészben véve igen jól. Érzéke volt a ritkább fajok és eltérések iránt. Így pl. néhány példányban volt képviselve az *Argynnis Laodice*, melyet hazánkban ő fogott legelőször; ott volt továbbá az *Ematurgia atomaria*-nak igen világos színű példánya, mely igen megközelítette a *var. orientariat*, legnevezetesebb darabja pedig volt egy *Pieris brassicae* hímje, melyet *P. Daplidice* nőstényével copulában fogott Szilágy-Csehen 1893. aug. 21-én.

Irodalom.

Schilsky, J., Die Käfer Europas. 38. Heft. Nürnberg 1901.

Ezen Europa bogarait tárgyaló munkából, melynek egyes köteteit már ismertettük, most jelent meg a 38-ik füzet, mely 100 *Apion*-fajnak leírását tartalmazza. Schilsky legújabbán az orrmányos bogarak családjának e fajokban igen gazdag nemét, melyből csak a paláarktikus régióból mintegy 600 faj ismeretes, tette tanulmány tárgyává. Daczára annak, hogy nem is nagyon régen (1873—97.) Desbrochers des Loges is írt az *Apion*-okról nagyobb munkát, azoknak újabb feldolgozása szükségessé vált. Már ez első füzetben, mely *Apionok* leírását tartalmazza, sok